

TELJESÍTMÉNYMUTATÓK A SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM EGYETEMI KÖNYVTÁRÁBAN

Összeállította: Figula Anikó

Hubay Miklós

Teljesítménymutatók:

A statisztikai adatok felhasználásával elkészített teljesítménymutatók segítséget nyújtanak a könyvtári önértékeléshez. A legmegfelelőbb teljesítménymutatók alkalmasak arra, hogy az adatokat elemezzük, az eredményeket a vezetési stratégiában értelmezzük, beépítsük, a szolgáltatások hatékonyságát összevessük.

A Széchenyi István Egyetem Egyetemi Könyvtára funkciójából adódóan elsősorban az egyetem oktatóit, hallgatóit, dolgozóit, másodsorban a beiratkozott külsős olvasókat hivatott szolgálni. A regisztrált könyvtárhasználó az, aki a könyvtárba beiratkozott, de évente egyszer, vagy kétszer jött a könyvtárba. Aktív használonak tekintjük azokat az olvasókat, akik a beiratkozásukat évente újítyák és a könyvtár szolgáltatásait rendszeresen igénybe veszik.

I. A könyvtári szolgáltatások teljesítménymutatói

1. A regisztrált és aktív könyvtárhasználók aránya

Cél: A regisztrált használók összevetése az aktív használók számával. Az eredmény megmutatja, hogy a regisztrált használók hány százaléka használja rendszeresen a könyvtárat.

Év	Regisztrált	Aktív	A mutató értéke
2013	13778	10125	73
2014	10497	9881	94
2015	9556	9556	100

2015-ben csak a plastikkártyával rendelkező könyvtárhasználók használhatják a könyvtárat, ezért a 100%-os eredmény. a korábbi évek esetében látszik, hogy a regisztrált olvasók magas százaléka rendszeresen használta a könyvtárat.

2. A kölcsönzési szolgáltatás népszerűsége

Cél: A kölcsönzések összevetése az aktív használók és a kölcsönzött dokumentumok számával. Az eredmény megmutatja, az szolgáltatás népszerűségét, az olvasási szokásokat.

Év	Aktív olvasó	Kölcsönzött dokumentumok száma	A mutató értéke
2013	10125	54368	5,36
2014	9881	51709	5,23
2015	9556	53625	5,61

Az adatok azt bizonyítják, hogy az aktív használók körében még mindig népszerű a kölcsönzés, de nem ez a legnépszerűbb szolgáltatásunk.

3. A személyes használat népszerűsége

Cél: A személyes használat viszonyítása a regisztrált használók számához.

Év	Személyes használatok száma	Regisztrált használók száma	A mutató értéke
2013	198564	13778	<i>14,4</i>
2014	221138	10497	<i>21</i>
2015	312800	9556	<i>32,7</i>

Az adatokat tekintve azt látjuk, hogy a használók könyvtári látogatása egyre növekszik. Az igénybe vett szolgáltatások közül a legnépszerűbb a személyes használat. Ezt tapasztaljuk is.

4. Egy munkatársra jutó könyvtárhasználók száma

Cél: A könyvtárosok olvasószolgálati leterheltségének mérése.

Év	Munkatársak száma	Összes látogató	A mutató értéke
2013	18	232800	<i>12 933</i>
2014	17	248960	<i>14 644</i>
2015	13	286260	<i>22 020</i>

Az egy munkatársra jutó látogatók száma az elmúlt évben szintén növekedett. A személyes használatok száma folyamatosan nő, a munkatársak száma pedig sajnos csökkenést mutat. Az adatok azt mutatják, hogy a kollégák nagyon leterheltek.

5. Az internethasználat népszerűsége

Cél: A regisztrált használók egy tagjára eső internethasználat számának meghatározása.

Év	Internethasználat száma	Regisztrált használók száma	A mutató értéke
2013	101637	13778	<i>7,37</i>
2014	126677	10497	<i>12,06</i>
2015	128556	9556	<i>13,45</i>

A fenti adatok nem a könyvtár hatékonyságát, hanem inkább a könyvtár használatának erősödését jelenti. Megváltoznak a könyvtárhasználói szokások.

6. A tájékoztatók által megválaszolt referenzkérdések száma

Cél: A szaktájékoztatók és az általuk megválaszolt referenzkérdések arányának megállapítása.

Év	Tájékoztató munkatársak száma	Referenzkérdések	A mutató értéke
2013	4	19341	4835
2014	4	19101	4775
2015	4	21389	5347

A szaktájékoztatók létszáma évek óta nem nő. A referenzkérdések száma viszont folyamatos emelkedést mutat. A napi nyitvatartáshoz viszonyítva ez azt jelenti, hogy naponta kb. 20 referenzkérdést kapnak a kollégák. Ebben nincs benne az online tájékoztatás.

7. A kölcsönzőkre eső kölcsönzések száma

Cél: A kölcsönzött dokumentumok viszonyítása a kölcsönző könyvtárosok számához éves szinten.

Év	Kölcsönző munkatársak száma	Kölcsönzött dokumentumok száma	A mutató értéke
2013	4	54368	13.592
2014	4	51709	12.927
2015	4	53625	13.406

A mutatók alapján is látszik, hogy a kölcsönzött dokumentumok száma kismértékben növekszik. Ez a feladat a kölcsönzők munkaidejének egy részét teszi ki.

8. A könyvtárközi kölcsönzés népszerűsége

Cél: A könyvtárközi kérések/kölcsönzések viszonyítása a saját dokumentumok használatához.

Év	Könyvtárközi kölcsönzések száma (kért) I.	Könyvtárközi kölcsönzések száma (küldött) II.	Kölcsönzött dokumentumok száma	A mutató értéke	A mutató értéke
2013	254	301	54368	0,004	0,005
2014	254	294	51709	0,005	0,006
2015	307	380	53625	0,006	0,007

Az adatok azt mutatják, hogy a könyvtárközi kölcsönzésben a kért és küldött dokumentumok hogyan viszonyulnak a saját könyvtári kölcsönzésünkhöz. Folyamatos kismértékű javulást mutatnak az eredmények. Ez mutatja a könyvtárközi kölcsönzés népszerűségét is. Figyelembe véve a nyitvatartási napokat is, akkor minden napra esik legalább egy könyvtárközi kérés küldése illetve fogadása is.

Egyéb, a könyvtárhasználókat is érintő mutatók az éves beszámolóban érhetők le.

II. A feldolgozó könyvtárosok munkájának teljesítménymutatói

1. A feldolgozó munkatársak által feldolgozott dokumentumok száma

Cél: a feldolgozott dokumentumok számának viszonyítása a feldolgozó könyvtárosok számához.

Év	Feldolgozó munkatársak száma	Feldolgozott dokumentumok száma	A mutató értéke
2013	5	7904	<i>1.580</i>
2014	4	3201	<i>800</i>
2015	2	3297	<i>1648</i>

A fenti táblázat jól mutatja, hogy egy könyvtáros éves szinten mennyi dokumentumot vett állományba, végezte el a formai, tartalmi feltárást is. 2014-ben drasztikus csökkenés mutatható ki. Ez annak is köszönhető, hogy ez volt az első év, amikor közbeszerzés útján vásároltuk meg a dokumentumokat. Több körös közbeszerzési pályázatot írtunk ki, nem volt megfelelő partner, aki vállalta a szállítást. A 2015-ös év beszerzéseit szintén ez határozta meg. A közbeszerzés a munkánkat nehezíti, bonyolultabbá teszi.

2. Elektronikus dokumentumok feldolgozása

Cél: A repozitóriumba bekerült e-dokumentumok feldolgozásának viszonyítása a projektesoport létszámához

Év	Feldolgozó munkatársak száma	Feldolgozott dokumentumok száma	A mutató értéke
2014	1	51	<i>51</i>
2015	3	1079	<i>360</i>

A SzERep e-dokumentumtár feltöltését, a bekerült dokumentumok tartalmi és formai feltárást 2014-ben kezdtük meg. Kezdetben egy kolléga munkakörébe tartozott ez a feladat, majd 2015-ben kibővítettük. Először csak az e-tananyagok, majd a DOI azonosítóval ellátott PhD dolgozatok kerültek be az adatbázisba. Majd a további fejlesztések eredményeként a szakdolgozatok átemelése és feldolgozása is megkezdődött, ezért kibővítettük a munkatársak létszámát ehhez a feladathoz.

Egyéb mutatók az éves beszámolóban érhetők el.